

2 TIMOTHY

SSOA TE PAS PAUL KI TIMOTHY

TE HAKATAAKOTO

TE PAS NEI

Tessoa te Pas Paul ki Timothy e mahi ki naa akonaki Paul ki Timothy, i Timothy se tamataane koi e heheuna hakapaa laaua. Te tahito taratara i te pas nei raa, teenaa Timothy ki heheuna hakalavatoa, niaaina maa aaraa tama e ffuri atu no mee pakavaina a ia. Timothy e akonakina ki sare hakaea a ia peenaa ki te henua i naa tiputipu Jesus Christ; a ia ki tautari ki naa akonaki maaoni te Lono Taukareka aa ma naa taratara te Laupepa Tapu, aa niaaina maa ia e ttiri i te kau haaeo raa, a ia ki mee ana heuna ma se tisa aa ma se tama e hakaea naa taratara TeAtua.

Paul e hakaapo ake ki see hakauru atu Timothy ki naa tama “e nnoho ka hakatauttau ki naa taratara vvare laatou” (2.23) teelaa ma ki oti koi ku nnoho hakallika naa tama e hakannoo ki laatou.

Teenaa Timothy e hakaarina ake i naa sosorina Paul, teenaa ko i-naa takoto tana lotu i TeAtua, i ana taka seemuu, i tana manava laaoi, i ana noho hakalavatoa ma naa haaeo, aa i ana mee pakavaina ka hakallono isu.

Naa takkoto naa taratara iloto te pas nei

Te hakataakoto te pas 1.1–2

Naa taratara hakahiahia 1.3—2.13

Naa akonaki ma naa taratara hakaapo 2.14—

4.5

**Ttiputipu i te noho Paul 4.6–18
Naa taratara hakaoti 4.19–22**

1 A nau Paul, se aposol Jesus Christ i te hiihai TeAtua. Nau ni heunatia mai TeAtua ki hakaea nau i te ora maaoni taatou ma ki too ki mee maa taatou e nnoho hakapaa ma Jesus Christ.

2 Taku tama, Timothy. Nau e llee taku manava iaakoe.[◊]

Nau e taku maa te laaoi, te manava aroha, aa ma te noho laaoi TeAtua Tamana ma Jesus Christ ki noho ma koe.

Paul e taratara hakahiahia

3 Nau e hakahiahia i TeAtua te Tama e heheuna ai nau ma te hakataakoto e maarama, e mee pee ko aku tippuna imua. Nau e maanatu atu kiaa koe i te poo ma te ao, i aku taku ki TeAtua iaakoe. **4** Nau e maanatu ake iloo i oo tuu ka tani i te saaita taaua ni mavvae, teenei e hiihai iloo nau maa nau kihanatu nommata iaakoe, ki hiahia nau. **5** Nau e iloa maa koe se tama e lotu hakaraaoi iloo, e mee pee ko too tipuna Lois aa ko too tinna, Iunis. Aa nau e iloa maa koe koi taaohi ki too lotu naa.[◊] **6** Teenei ko taku vana e hiihai maa koe ki heheunatia koe naa mahi TeAtua ni kauatu kiaa koe i taku saaita ni taku ka hakapiri aku rima i aruna too pisouru. **7** I te aa, TeAitu Tapu ni kaumai TeAtua kitaatou raa ni see kaumai ma ki kiri mattaku taatou, seai. Taatou e haaoa TeAitu Tapu raa ki haimahi taatou, ki manava laaoi taatou i aaraa tama, aa ki immata ake hakaraaoi taatou ki naa sosorina taatou.

[◊] **1.2** Acts 16.1 [◊] **1.5** Acts 16.1

8 Koe ki see napa te hakaea ake ki aaraa tama i naa tiputipu TeAriki taatou. Nau ni ponotia kiloto te hare karapusi iaa nau e lotu i Ttama naa, teenaa koe ki see napa iaa nau. Taaua ki hakallono isu hakapaa i naa hakaea taaua te Lono Taukareka, i TeAtua ma ki tokonaki mai ki taaua. **9** Taatou ni hakasaoria no kannaatia TeAtua ki mee taatou ma ni tama aana. See mee maa i naa mee taukalleka taatou ni mee, seai. Teenaa ko na tiputipu tana hakataakoto ma tana manava aroha i taatou. TeAtua ni takoto tana manava aroha i taatou imua iloo. **10** Aa teenei taatou ku hakailotia TeAtua i te manava aroha naa, teenaa ko te hakasura iho ana Jesus Christ, Ttama e hakasao taatou. Ttama naa ku oti te seu a Ia naa mahi te mate no hakailotia a Ia te ora e ora hakaoti raa ki te Lono Taukareka.

11 Nau ni tukua TeAtua ki heheuna nau ma se aposol aa ma se tisa ki hakaea te Lono Taukareka nei. [◊] **12** Teenei nau e hakallono isu raa ko naa mee nei. Tevana iaa nau see napa, i te aa i aa nau e iloa hakaraaoi iloo itaku tama e taaohi manava ai. Nau e iloa maa Ia e lavaa te roorosi hakaraaoi iloo ki taku ora no tae ki te aso hakaoti.

13 Taaohi ki naa taratara maaoni teelaa ni kauatu nau kiaa koe, aa koe ku tautari ki naa taratara naa. Taaohi ki too lotu naa aa koe ku manava laaoi i telaa tama i taatou e nnoho hakapaa ma Jesus Christ. **14** Iloto naa mahi TeAitu Tapu teelaa e heheuna iloto taatou, koe ki taaohi ki naa mee e taukalleka teelaa ni kauatu ki roorosi koe.

[◊] **1.11** 1 Tim 2.7

¹⁵ Koe ku oti te iloa maa nau ku oti te tiiake Figelus laaua ma Hermosenes, aa ma naa tama hakkaatoa te lotu iloto Asia.

¹⁶ Nau e taku maa TeAriki ki aroha i te haanauna Onesiforus, i aa nau ni hakahiahiaaria ttama naa i te lopo saaita. Ttama naa ni see napa maa nau e moe i te hare karapusi, ¹⁷ aa itana saaita lokoi ni tae mai ki Rome raa, a ia nissee no lave iloo iaa nau. ¹⁸ Nau e taku maa TeAriki ki aroha iaa ia i te aso hakaoti. Koe e iloa hakaraaoi iloo i naa vana ttama naa ni mee kiaa nau i Epises.

2

Naa tiputipu te soldia maaoni Jesus Christ

¹ Taku tama. Koe ki tako haimahi, i te aa, i TeAtua ma ki aroha itaaua, itaaua e nnoho hakapaa ma Jesus Christ. ² Too naa akonaki nilono koe i aku hakaea imua te lopo tama raa no kauake ki oo tama e iloa maa e lotu maaoni, teenaa ki oo naa tama naa no akonaki aaraa tama hoki.

³ Hakalavatoa te hakallono isu hakapaa ma maatou, ki mee koe ma se soldia maaoni Jesus Christ. ⁴ Te soldia e taa i te ttau raa e hiihai maa tana hakamau raa ki hiahia iaa ia, teenaa ttama naa see uru ki naa vana te henua e mee. ⁵ Ttama e tere no toa a ia te haiva raa see lavaa te toa a ia naa hekau ki mee maa ttama naa see hakannoo ki naa taratara i naa ffuro te haiva. ⁶ Te tama ni mate hakaoti i ana heheuna itana verena raa, teenaa ko ttama ma ki too te tuuhana mua i naa kaikai ma ki vasi. ⁷ Hakataakoto hakaraaoi iloo i aku taratara

e kauatu nei, i TeAriki ma ki tokonaki atu ki iloa hakaraaoi koe i naa mee nei.

⁸ Koe ki see ssiri maa Jesus Christ se tama i te manava David, aa maa Ttama naa ni hakamasikeria TeAtua i te mate. Teenei te Lono Taukareka e hakaea ai nau. ⁹ Nau nei ku hakallono isu ka saisaitia ki naa seni pee ko na tama e kailallao, i te aa, i aa nau e hakaea te Lono Taukareka. Tevana iaa naa taratara TeAtua raa see lavaa te saisaitia ki naa seni. ¹⁰ Nau e noho hakalavatoa ma te kau haaeo nei ki lavaa te hakasao Jesus Christ naa tama ni hakamaatinoria TeAtua, ki nnoho hakaoti naa tama naa ma TeAtua. ¹¹ Teenei ni taratara maaoni:

“Ki mee maa taatou ni mmate ma Jesus,
taatou ma ki ora maa Ia.

¹² Ki mee maa taatou elavatoa te nnoho peenaa
ma naa haaeo,[☆]
taatou hoki ma ki nnoho no tuku maa Ia.
Aa ki mee maa taatou e taratara maa taatou
see illoa iaa Ia,
teenaa a Ia hoki ma ki taratara maa Ia see iloa
i taatou.

¹³ Ki mee maa taatou e ffuro no tiiake Ia,
A Ia ma ki see hano no tiiake taatou,
ite aa, i aa Ia see lavaa te hakareeresi kiaa Ia
soko ia.”

Ttama TeAtua e hiihai i ana heheuna

¹⁴ Hakahekahe atu te taratara nei ki naa tama koootou. Hakaapo atu kilaatou imua naa karamata TeAtua ki kaaoti laatou te hakatauttau i naa taratara laatou e illoa. See hai vana etaukareka ma ki sura i naa nnoho naa tama naa ka hakatauttau peenaa. Teenaa

[☆] **2.12** Mt 10.33; Lk 12.9

naa tama e ttuu kallono raa ma ki ffuri no mee
 ki naa vana iloo e hakallika. ¹⁵ Heheuna
 hakappuru ki hiahia TeAtua iaa koe, e mee
 ma se tama see napa i ana heuna, aa
 e akonaki tonu naa taratara i te hakamaaoni
 TeAtua. ¹⁶ Hakataha inaa tama e nnoho
 ka hai taratara ki naa taratara vvare ma
 naa taratara hakallika. Naa tama e hakauru atu
 no hai ki naa taratara peenaa raa, te tiputipu
 TeAtua raa e hano koi no seai i laatou.
¹⁷ Naa akonaki naa tama naa e mee pee
 ko te para i te haitino te tama e hanake no lasi.
 Te takarua ni akonaki te henua inaa taratara
 peenaa raa, teenaa ko Himenius laaua ma
 Filetus. ¹⁸ Takarua naa ku see ttaka ki te ara
 te hakamaaoni TeAtua no mee aaraa tama te lotu
 ki see taaohi manava i TeAriki. Laaua e hai maa
 naa tama e mmate raa kunaa hakamassikeria are
 TeAtua no ora. ¹⁹ Niaaina maa naa tama naa e hai
 ki naa taratara laatou naa raa, te hakamaaoni
 TeAtua raa e tuu makattau peenaa pee ko te pou
 hakamaatua te hare; aa iaruna te pou raa,
 naa taratara nei e mmau:
 “Te Ariki e iloa maa ko ai ana tama”
 aa e sissii hoki maa,
 “Naa tama hakkaatoa e hai maa laatou ni tama
 TeAriki raa
 ki tiiake naa sosorina e hakallika laatou.”²⁰
²⁰ Iloto te hare elasi raa, etakkoto naa peleti
 aa ma te kau peesini katoo: aaraa mee
 eppena ki naa kol ma naa siliva, aa aaraa mee
 eppena ki naa laakau ma te pela; aaraa mee
 etuku ma naa kaikai ellasi aa aaraa mee iaa
 etuku ki kaikkai koi ihare. ²¹ Ki mee maa
 se tama e penapena tana ora ki see kerekere

²⁰ 2.19 Num 16.5

i naa vana hakallika naa raa, ttama naa
 ma ki tukua ki heheuna i naa vana ellasi, i te aa,
 i tana ora e maarama aa a ia e noho tanatana
 ki hakasura te tiputipu e taukareka.

²² Koe see kaimanako ma ki haia a koe
 naa vana hakallika naa tama taane raa e fiffai.
 Tautari ki te tiputipu e tonu, aa koe ki lotu
 peenaa i TeAtua, manava laaoi i aaraa tama,
 aa koe ku noho hakaraaoi ma naa tama
 hakkaatoa, aa kootou, hakapaa katoo ma
 naa tama e mataffua naa ora laatou raa,
 ku kannaa ki TeAtua ki tokonaki ki laatou.
²³ Koe see hakauru atu ki naa tama e nnoho
 ka hakatauttau ki naa taratara vvare laatou,
 i naa tama naa ma ki oti koi ku heatu. ²⁴ Te tama
 e heheuna maa TeAriki raa see iloa te hakatautau
 maa telaa tama. A ia ki manava laaoi ki naa tama
 hakkaatoa, i teenaa ko naa tiputipu te tisa e iloa
 te akonaki ttama aa see iloa te loto. ²⁵ A ia
 kitaratara hakaraaoi ki hakatonu te hakallika
 e takoto iloto laaua ma telaa tama, teenaa
 ki huria te manava ttama naa TeAtua no tiiake
 ana haisara aa ku au no iloa te hakamaaoni
 TeAtua. ²⁶ Teenaa naa tama naa ma ki atammai
 no see lavaa te hakavaarea Satan ki tautari
 ki tana hiihai.

3

Naa vana ma ki ssura i naa aso hakaoti

¹ Koe ki iloa maa e mee naa vana hakallika
 ma ki ssura i naa aso hakaoti. ² Te henua
 ma ki anaana koi ki naa tino laatou, e kaimmate
 ki naa mee laatou, e taratara hikkahi ki laatou,
 e ahu, e mee pakava telaa tama, see hakannoo
 ki naa maatua laatou, see iloa te taratara
 hakahiahia i telaa tama, aa e hai ki naa sosorina

see ttonu; ³ naa tama naa ma ki see manava laaoi i telaa tama, see manava aroha i telaa tama. Naa tama naa ma ki taratara hakallika i telaa tama, see hakattonu naa sosorina laatou, aa e haaeo ka hakamattaku. Naa tama naa see fiffai ki te taukareka. ⁴ Naa tama naa ma ki meemee tippuu ki naa soa laatou, e puamu, aa e hakatannata; laatou ma ki ffuri no hai ki naa taffao laatou, teenaa laatou ma ki see fiffai ki TeAtua. ⁵ Naa tama naa e hakamatemate iloo maa laatou ni tama e lotu maaoni, tevana iaa naa mahi maaoni te lotu raa e hakakkeeina laatou. Teenaa koe ki hakattaha i naa tama e tiputtipu peenaa. ⁶ E mee aaraa tama ilaatu maraa e uruhia laatou naa hare naa haahine see ttonu e hai huri no tautauhia laatou naa haahine naa. ⁷ Naa haahine naa e mee ki tautari peenaa ki naa akonaki e kauake kilaatou, tevana iaa laatou seai iloo ki oomai no illoa i te hakamaaoni TeAtua. ⁸ Naa tama hakallika naa see fiffai ki te hakamaaoni TeAtua, e mee koi ma ko Janes laaua ma Jambres ni see fiffai ki naa taratara Moses. Naa tama naa see hai nonnono, aa laatou see lavaa te hakataakoto tonu ki se mee. ⁹ Tevana iaa naa tama naa ma ki see ttaka rooroa ma te tiputipu naa, i te aa, te henua hakkaatoa ma ki illoa maa laatou ni tama e vvare. Teenaa te ara ni sura i Janes laaua ma Jambres.

Naa purepure hakaoti Paul ki Timothy

¹⁰ Tevana iaa a koe, Timothy, ni tautari ki aku taratara, i aku sosorina, aa i taku hakataakoto i te ora nei; koe ni kite i aku hakannoo ki naa taratara TeAtua,

[◊] 3.8 Ex 7.11

iaku taka seemuu, itaku manava laaoi
 iaaraa tama, aa iaku noho lavatoa ma naa haaeo,
¹¹ iaku mee pakava ina aa iaku hakallono isu.
 Koe e iloa inaa vana katoe ni mee iaa nau,
 iaku mee pakava ina naa tama i Antiok,
 Aikonium, aa ko Listra. Teenaa nau ni noho
 hakalavatoa koi ma naa haaeo naa. Tevana iaa
 nau ni tokonakiria TeAriki Jesus inaa mee naa
 hakkaatoa.¹² Naa tama hakkaatoa e fiffai maa
 laatou ki hakapaa ki Jesus Christ ka ttonu naa ora
 laatou raa ma ki mee pakava ina, ¹³ aa te tiputipu
 naa tama e sosorina hakallika ma naa tama
 e sosorina tippua raa ma ki tosi no hakallika iaa.
 Naa tama naa ma ki hakarereesia laatou
 aaraa tama, aa laatou hoki e hakarereesia
 aaraa tama.

¹⁴ Akoe iaa ki taaohi ki naa taratara
 ni kauatu kiaa koe, teelaa ni iloa koe
 maa nitaratara maaoni. Ite aa iaa koe
 e iloa hakaraaoi iloo inaa tama e kauatu
 naa taratara naa. ¹⁵ Koe ni iloa inaa taratara
 te Laupepa Tapu, kaamata mai iloo itoo saaita
 koi tamariki. Te Laupepa Tapu raa elavaa
 te kauatu te atamai ki hakasaoria a koe,
 teenaa iaa koe ku iloa maaoni i Jesus Christ.
¹⁶ Naa taratara hakkaatoa e takkoto iloto
 te Laupepa Tapu raa teenaa ni taratara e oomai
 i TeAtua. Naa taratara te Laupepa Tapu
 e akonaki mai ki taatou te hakamaaoni
 TeAtua aa ki iloa taatou maa ni aa essara
 inaa ora taatou. Taatou e hakatonutonusia
 naa taratara naa ki haia taatou naa tiputtipu
 e ttonu, ¹⁷ teenaa te tama e heheuna i TeAtua raa
 ki iloa hakaraaoi iloo i ana huri no mee ki te kau

¹² 3.11 Acts 13.14-52; 14.1-7,8-20

vana e ttonu.

4

¹ Nau e kauatu haimahi taku taratara nei imua naa karamata TeAtua aa imua naa karamata Jesus Christ, Ttama ma ki hakatonutonu naa tama e ora aa ma naa tama e mmate itana saaita ma ki au no noho ma se tuku itana Nohorana: ² Hakaea peenaa naa taratara TeAtua i te kau saaita hakkaatoa, i te ssao e taukareka aa i te ssao e hakallika. Akonaki atu hakaraaoi iloo ki naa tama naa ki hakattonu naa sosorina laatou, aa koe ku nutua naa tama e hai ki naa sosorina see ttonu; hakatipuria naa manava naa tama naa ki taaohi peenaa ki naa taratara TeAtua.

³ Kimuri te henua ma ki see hakanno ki naa akonaki e ttonu maaoni, naa tama naa ma ki hai ki naa vana laatou e kaimannako. Teenaa naa tama naa ma ki sessee ni tisa maa laatou soko laatou ki kauake naa akonaki teela e fiffai laatou ma ki hakanno. ⁴ Naa tama naa ma ki tiiake laatou naa akonaki maaoni, teenaa laatou ma ki ffuri are no hakanno ki naa kkai imua. ⁵ Akoe iaa ki mmata lokoi ki maarama too hakataakoto i naa vana katoo; koe ki hakalavatoa i oo noho ka hakallono isu ka mee oo heuna ma se tama e hakaea te Lono Taukareka, aa koe ku heheuna hakaraaoi iloo ki maatino koe maa koe se tama e heheuna i TeAtua.

⁶ A nau iaa, taku sao ki tiiake taku ora nei ku tae; taku ora e mee maa ku otu te hakaaratia ki TeAtua i aruna te olta. ⁷ Nau ni hai iloo ki aku mahi no hakaoti taku haiva ni tere, teenaa nau ni lavaa te taaohi peenaa ki taku lotu. ⁸ Aa teenei taku tuuhana raa ku tukua mai

hakaoti, teenaa ko te ora e tonu e taka ma TeAtua. Te tuuhana naa ma ki kaumai TeAriki, Ttama e hakatonutonu te henua, i tana aso ma ki hakasura mai. Tevana iaa teenaa seai maa ko taku tuuhana raa koi, teenaa ko na tuuhana hoki naa tama hakkaatoa e nnoho ka kkana ki hakasura mai a Ia.

Naa tino taratara Paul

⁹ Hakavave ki au koe kiaa nau. ¹⁰ Demas ku oti te tere ka tiiake nau no hano ki Tesalonaika, teenaa i aa ia ni oti manava ki naa mee te maarama nei. Kresens ni hano ki Galesia, aa Titus ni hano ki Dalmatia.◊ ¹¹ Luke soko ia e nnoho maaua. Too saaita e au raa koe ku toomai koe Mark, i aa nau ma ki hakasoa ina ttama naa i aku heuna nei.◊ ¹² Tikikus ni heunatia a nau ki hano ki Epises.◊ ¹³ Too saaita e au raa koe ku ppiki mai taku kkahu makallii ni tiiake i te hare Carpus i Troas; ppiki mai hoki aku laupepa, mmata ki see tiiake koe naa laupepa e pena ki naa huru naa manu.◊

¹⁴ Alexander, te tama e heheuna ma naa katana raa, ni mee ana vana e hakallika iloo kiaa nau. Teenaa a ia ma ki suia TeAriki i ana vana ni mee naa.◊ ¹⁵ Koe ki poopoo tonu hakaraaoi iloo i ttama naa, i te aa, ttama naa e hai te lopo taratara iloo maa naa akonaki taatou nei e ssara.

¹⁶ Itaku saaita mua ni taakina ki te koti raa, see hai tama ni tuu mai no tokonaki kiaa nau; naa tama raa ni ffuro katoo iaa nau. Nau

◊ **4.10** Col 4.14; Phlm 24; 2 Cor 8.23; Gal 2.3; Tit 1.4 ◊ **4.11** Col 4.14; Phlm 24; Acts 12.12,25; 13.13; 15.37-39; Col 4.10 ◊ **4.12** Acts 20.4; Eph 6.21-22; Col 4.7-8 ◊ **4.13** Acts 20.6 ◊ **4.14** 1 Tim 1.20; Ps 62.12; Rom 2.6

e taku maa TeAtua ki aroha i naa tama naa!
¹⁷ Tevana iaa TeAriki ni pare mai no tokonaki kiaa nau, kilavaa nau te hakaea te Lono Taukareka katoo raa ki naa tama naa henua sara hakkaatoa; teenaa nau ni hakasaoria ki see taia nau no mate. ¹⁸ Nau ma ki hakasaoria TeAriki i te kau vana e hakallika no toa ki tana Nohorana i te lani. A Ia ki hakanauria peenaa i te kau saaita hakkaatoa! Amen.

Naa purepure hakaoti

¹⁹ Kauatu aku purepure ki Priscilla laaua ma Aquila aa ko te haanauna Onesiforus. ²⁰ Erastus ni noho ake i Corinth, aa Trofimus ni tiiake nau i Militas i aa ia ni maki. ²¹ Hakavave ki tae mai koe imua te ssao te saumakallii e lasi.

Iubilus laatou ma Pudens, Linus, aa ko Claudia e kkave atu naa purepure laatou hakapaa ma aaraa tama katoo te lotu.

²² TeAriki ki noho ma koe, aa te laaoi TeAtua ki takoto i kootou.

[☆] **4.19** Acts 18.2; 2 Tim 1.16-17 [☆] **4.20** Acts 19.22; Rom 16.23; Acts 20.4; 21.29

**Na Taratara TeAtua i naa taratara Takuu
The New Testament in the Takuu language of North
Solomons Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Takuu long Niugini**

Copyright © 2009 Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Language: Takuu

Translation by: Translation Committee of Takuu, Mortlock Community

Contributor: Isles of the Sea

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-04-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Jun 2022

78ef068e-b7cb-5f13-bf46-55a4db12e0f1